



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3083/2024
28.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље–противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Миланка Стевовић, адвокат из ..., против туженог–противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Виолета Бојовић, адвокат из ..., ради развода брака и заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог– противтужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 159/22 од 06.05.2022. године, у седници одржаној 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог–противтужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 159/22 од 06.05.2022. године у делу става првог изреке, којим је одбијена као неоснована жалба туженог–противтужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 44/19 од 25.11.2021. године у ставовима другом, осмом и деветом изреке.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 159/22 од 06.05.2022. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиље–противтужене и туженог–противтужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 44/19 од 25.11.2021. године у ставу 2., којим је утврђено самостално вршење родитељског права у корист АА над малолетним ВВ, ЈМБГ ..., рођеним у ...; ставу 3.1., којим је одбијен противтужбени захтев да се утврди самостално родитељско право туженог – противтужиоца над ГГ; ставу 8., којим је забрањено туженом ББ да на било који начин узнемирава тужиљу АА; ставу 9., којим је изречена мера заштите од насиља у породици у трајању од годину дана од правноснажности пресуде, са могућношћу продужења исте, коју је тужени дужан да трпи, јер ова мера заштите од насиља у породици представља посебан облик кривичног дела. Ставом другим изреке пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 159/22 од 06.05.2022. године, укинута је пресуда Основног суда у Крагујевцу П2 44/19 од 25.11.2021. године у делу којим је одлучено о начину одржавања личних односа између туженог ББ и сина малолетног ВВ, о доприносу странака издржавању малолетне деце која су поверена другом родитељу на

самостално вршење родитељског права и о парничним трошковима, те је у овим деловима предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу става првог изреке, којим је потврђена првостепена пресуда у ставовима другом, осмом и деветом изреке, тужени–противтужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези чланова 228, 229. и 231. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правноснажну пресуду донету у другом степену у побијаном делу, у смислу одредби чланова 403. став 2. тачка 1. и 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је утврдио да у поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју пази по службеној дужности. Није учињена ни релативно битна повреда одредаба парничног поступка од стране другостепеног суда на коју је ревизијом указано, пошто је другостепени суд засновао пресуду на чињеницама утврђеним од стране првостепеног суда.

Према утврђеном чињеничном стању у браку странака, који је разведен рођено је четворо заједничке деце, од којих је троје малолетно. На основу налаза и мишљења органа старатељства, најбољи интереси малолетних ћерки ДД, рођене 2005. године и ЂЂ, рођене 2007. године, налажу да буду поверене оцу на самостално вршење родитељског права, док је интерес малолетног ВВ, рођеног 2010. године, условљен узрастом и емотивном блискошћу да родитељско право над њим самостално врши мајка. Заједница живота супружника фактички је прекинута 08.09.2018. године, након што је због физичког насиља тужиља напустила заједничку кућу. Том приликом тужени је тужилји нанео телесне повреде у виду хематома на десној руци. Тужени од 1994. године има дијагнозу поремећаја личности и поремећаја понашања одраслих Т.79.1, а тужиља због његових вербалних реакција трпи оправдани страх од поновног насиља. По мишљењу органа старатељства оправдано је изрицање мере заштите од насиља у породици.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, нижестепени судови одлуку о самосталном вршењу родитељског права над малолетним сином странака ВВ заснивају на одредбама чланова 77. и 78. Породичног закона. Одлуку о изрицању мере заштите од насиља у породици заснивају на одредбама чланова 197. и 198. Породичног закона, полазећи од нулте толеранције на насиље у породици, као и да је након физичког насиља страх тужиље од понављања оваквог, односно сличног понашања оправдан и да налаже изрицање мере заштите од насиља у породици. Пошто странке више не живе заједно, по оцени нижестепених судова мером забране узнемиравања тужиље постиже се сврха санкције и не постоје околности које би налагале изрицање даљих мера забрана и радњи туженом у смислу члана 198. Породичног закона.

Врховни суд налази да су релевантне чињенице за одлуку у побијаном делу потпуно и правилно утврђене, те да су нижестепени судови на тако утврђене чињенице правилно применили материјално право.

Наиме, у време закључења главне расправе малолетни ВВ био је у узрасту од 11 година. Његово мишљење узето је од стране тима Центра за социјални рад, који је на основу породичних околности, родитељских компетенција и жеља детета доставио суду стручно мишљење, по коме најбољи интерес овог малолетног детета налаже да

буде поверено мајци. Ово су разлози због којих су неосновани наводи ревизије о пропушту судова да омогуће малолетном ВВ да изабере са којим ће родитељем живети.

По члану 266. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/2005 ... 6/2015), у спору за вршење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интресом детета (став 1.), те уколико утврди да је дете способно да формира своје мишљење, дужан је да ово мишљење утврди на начин и на месту у складу са његовим годинама и зрелошћу (став 3. тачка 3.).

У конкретном случају, мишљење малолетног ВВ узето је на месту и на начин који је адекватан његовом узрасту, а супротно наводима ревизије нема околности које би аутентичност овог мишљења довеле у сумњу.

Чињенице везане за постојање насиља у породици и начин његовог испољавања утврђене су са полазиштем на неспорну чињеницу да је заједница живота странака престала 08.09.2018. године, те да је тог дана сачињен извештај лекара по коме је утврђено да тужиља има повреде у виду хематома на десној руци и отока у пределу левог колена. Утврђено је и да је код туженог дијагностификован поремећај личности са трајним поремећајем адаптације и понашања, као и да тужиља оправдано страхује од његових реакција и поновног насиља, па је у околностима када странке одвојено живе, по одредбама члана 198. Породичног закона правилно изречена забрана узнемиравања тужиље, као најблажа мера заштите од насиља у породици.

Наводи ревизије да је тужени ослобођен оптужби у кривичном поступку, у коме му је на терет стављено кривично дело одузимање малолетног лица, не утичу на законитост пресуде у делу којим је одређена мера заштите од насиља у породици, будући да је одлука у овој парници заснована на непосредно утврђеним чињеницама, које су у смислу члана 197. Породичног закона правилно правно стандардизоване као насиље у породици.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**